

250 γρ. διακόσια πενήντα ἔλαβον Δωρεὰν ὁ ἡγούμενος τοῦ Ἱεροῦ μοναστηρίου παναγίας Παντάνασσας παρὰ τῶν Κυρίων ἐπιτρόπων τοῦ πανευγενεστάτου Κυρίου Νικολάου Ζωσιμᾶ διὰ μνημόσυνον τῆς Ζωσιμαίας ἀδελφότητος ὅμοῦ καὶ ἐν σῶμα κυριακοδρομίᾳ διὰ νὰ σόζωνται εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν μου πάντωτε καὶ ὑποφαίνομαι.

τῇ 15 10βρίου 1840

**ἀνανίας ἥγονυμενος τῆς παναγίας παγτάνασσας
παπατόλις ἀπὸ βαγενίτι μάρτυρας
βασήλης μήκλη
παπακήρκος κοβήλητανη
παπαπά στάθης μαρτηρό.**

200 γρ. διακόσια τὰ μὲν τριάντα διὰ τοὺς ἐφημερίους τῆς ἐκκλησίας μας ἐπ' ὄνόματι Ἀγίας Τριάδος τὰ δὲ ἑκατὸν ἐβδομῆντα διὰ ἐπιτροχὰς φαμηλίας τοῦ χωρίου μας. ἔλαβαμεν Δωρεὰν οἱ ὑπογεγραμμένοι παρὰ τῶν Κυρίων ἐπιτρόπων τοῦ πανευγενεστάτου Κυρίου Νικολάου Ζωσιμα διὰ μνημόσυνον τῆς Ζωσιμαίας ἀδελφότητος ὅμοῦ καὶ ἐν σῶμα Κυριακοδρομίᾳ διὰ νὰ σόζωνται πάντωτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας καὶ ὑποφαινόμεθα.

τῇ 19 10βρίου 1841

ὅδοιοβή

*ταση κοληο πητροπος της αγηας τριαδας βεβεογον
λιτις γιανης προγιατος του χορηον ηποσχομι;
σταβρος πηφης ηπόσχομαι γιανι μαουση ηποσχομε;
κοστας καληγηκος ηποσχομε
γιανι ζουρης ηποσχομε γηοργης οβολος;
πιτροπος ποσχομε
παπαπά στάθης μαρτιηρό;*

Γρόσια

250 διακόσια πενήντα τὰ μὲν πενήντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπ' ὄνόματι Ἀγίος Νικόλαος. τὰ δὲ πενήντα τοῦ Γιάννη καπέρδα ζιβγήτου, τὰ δὲ ἄλλα ἑκατὸν πενήντα διὰ ἐντοχαῖς φαμπλιαις τοῦ χωριοῦ μας. ἔλαβαμεν ἐμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι Δορεὰν παρὰ τῶν Κυρίων ἐπιτρόπων τοῦ πάνταν εὐγενεστάτου Κυρίου Νικολάου Ζωσιμᾶ. Διὰ Μνημόσυνον τῆς Ζωσιμαίας ἀδελφότητος, ὅμοῦ καὶ ἐν σῶμα Κυριακοδρόμεα διὰ νὰ σώζωνται πάντοτες εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας καὶ ὑποφαινόμεθα εὑσεβάστως.

'Ἐν Λοιγοψᾶ τῇ 20 Δεκεμβρίου

οἱ κάτοικοι λοιγοψας

δημίτρηος κονσταντήνου
γηοργης ἀναγνώστου
Βασίληος χαραλαμπου ἐπιτρόπου
ησανη παναγηοτι βασήλης
λοις κογιανης
παναγηότης κονσταντήνου

παπαδιμήτριος
ἐφθιμεριως λιγοψα

Γ'.

**ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ Α. ΦΙΛΙΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΩΓΗΝ ΤΩΝ ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ ΜΕΤΑ ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟΥ
ΔΕΝΔΡΟΥ ΤΩΝ ΕΚ ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟΣ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΑΥΤΩΝ.**

Προεισαγωγικὸν σημείωμα

Τῆς γενεᾶς τῶν Ζωσιμάδων ἡ, κατ' Ἡπειρωτικὸν ἴδιωμα τῶν Ζωσιμάτων, ἡ Ἰστορία ὡς πρώτους μνημονεύει τὸν Ἰωάννην Ζωσιμᾶν καὶ τὸν Στεφανῆ Ζωσιμᾶν, πιθανώτατα ἀδελφὸν τοῦ πρώτου. Εἰς ἀπόσπασμα χειρόγραφον ἐκκλησιαστικοῦ ἐγγράφου τοῦ 1735, τὸ ὅποιον ὁ Γούδας ἐν τῷ βίῳ τῶν Ζωσιμάδων δημοσιεύει ὀλόκληρον, ὁ Ἰωάννης Ζωσιμᾶς ἀναφέρεται ὡς ἐμπορευόμενος ἐν Ἰωαννίνοις τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὁ δὲ Στεφανῆς Ζωσιμᾶς ὡς ἐμπορος ἐν Νίζνῃ μέχρις τοῦ 1734, ὅπότε ἀπέθανεν. Κατὰ τὸ 1730 οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ἰωάννου, ὁ Παναγιώτης καὶ ὁ Ζαφείρης, φέρονται ὡς ἐμπορευόμενοι συνεταιρικῶς, ὁ μὲν πρῶτος ἐν Βουκουρεστίῳ, δὲ δεύτερος ἐν Νίζνῃ. Τοῦ Παναγιώτου ἐπίτροπος ἐν Νίζνῃ φέρεται ὁ Διαμάντης Ἰωάννου, τοῦ δὲ Χατζῆ Ἀναστάση Δόκου, τοῦ συνεταίρου τοῦ θείου των Στεφανῆ Ζωσιμᾶ, ὁ Νικόλαος Γεωργίου. Ο Παναγιώτης δέχεται ἐμπόρευμα ἐκ Νίζης παρὰ τοῦ Στεφανῆ, ἵνα μεταπωλήσῃ εἰς Βουκουρέστι. Τούτου τοῦ ἐμπορεύματος τὸ μὴ πωληθὲν ὁ αὐτὸς ἀποστέλλει εἰς Σλίβνον (Σέλιμνον), ἐμπορικὴν καὶ βιομηχανικὴν πόλιν τῶν Βαλκανίων παρὰ τὸ Δεμίρ—Καποῦ, καὶ τὸ ὑπολειφθὲν ἐκ τῆς ἐμποριανηγύρεως ἀποστέλλει κατ' εὐθεῖαν εἰς Ἰωάννινα εἰς παραλαβὴν τοῦ πατρός του Ἰωάννου, παραλαμβάνει δὲ τὸ διάδημα τοῦτο ὁ Χατζῆ Ἀναστάσης προερχόμενον ἐκ τοῦ συνεταίρου του Στεφανῆ Ζωσιμᾶ. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος εἰς Νίζναν εἶχε δανεισθῆ παρὰ τῆς ἑταϊρίας Παναγιώτου καὶ Ζαφείρη 788 ἀσλάνια¹⁾, μετρηθέντα διὰ χειρὸς τοῦ ἐπιτρόπου των Διαμάντου

1) Ὁλλανδικὰ τάληρα.

·Ιωάννου, προέκυψεν ἀφορμὴ προσφυγῆς εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον Νίζηνς καὶ δραδύτερον τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων πρὸς λύσιν τῆς διαφορᾶς. Οὗτος δὲ ἐξεδόθη τὸ 1735 Ἰουνίου 24 ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀπόφασις ἥ ἔκτεθειμένη εἰς τὸ προαναφερθὲν ἔγγροφον. Σημειώταν ἐνταῖθα ὅτι ὁ Χατζῆ Ἀναστάσης, καθ' οὗ ἡ ἀγωγὴ τοῦ Ἰωάννου Ζωσιμᾶ, εἶνε ὁ εἰς ἄλλο ἔγγραφον φερόμενος καὶ ὡς Χατζῆ Ἀναστάσης καὶ ὡς Χατζῆ Ἀναστάσης Δόκος, αὐτὸς οὗτος ὁ γενόμενος διάγονος βραδύτερον πενθερὸς τῆς Ἀλεξάνδρας Ζωσιμᾶ.

Ποῦ ἐγεννήθησαν ὁ Ἰωάννης καὶ Στεφανῆς Ζωσιμᾶς οὐδαμοῦ ~~τῶν ἀρχείων, τὰ δποία ἔχω ὑπ'~~ δψει, ενδίσκεται. Ἐπίσης εἶνε ἀδηλον ὃν ὁ πρῶτος ἔξ αὐτῶν, ὅστις ἤσκει τὸ ἐμπόριον ἐν Ἰωαννίνοις, εἶχε νυμφευθῆ ἐν αὐτοῖς καὶ μετά τίνος καὶ ἐκ τίνος οἰκογενείας καταγομένης. Οὗτε καὶ περὶ τοῦ Στεφανῆ, ἐμφανιζομένου φορέα ἐμπόρου ἐν Ρωσίᾳ τῷ 1730, ~~έργοντας~~ έχομεν στοιχεῖα ἄλλα ἔκτος περὶ τοῦ ἐπαγγέλματός του.

Ὑπάρχει μόνον μία παράδοσις (Ψαλλίδας, Γούδας, Κουτσαλέης) ὅτι οἱ Ζωσιμάδες κατάγονται ἐκ τοῦ χωρίου Γραμμένου ἀλλὰ δὲ Γούδας, Γραμμενιάτης ὃν καὶ δὴ ἐπιστήμων ἱατρός, δμολογεῖ ὅτι «εἶνε ἀγγωστὸς ἡ ἐποχὴ, καθ' ἥν οἱ πρόγονοι τῶν Ζωσιμάδων μετέφησαν εἰς Ἰωάννινα» καὶ κατωτέρῳ «οἱ δὲ πρόγονοι τῶν Ζωσιμάδων μετέφησαν φαίνεται εἰς Ἰωάννινα κατά τινα πολὺ προγενεστέρων ἐποχήν». Ο Ψαλλίδας ἐν χειρογράφῳ Γεωγραφίᾳ του τῷ 1812 ἀναφέρει, ὅτι «ἀπὸ τὸ χωρίον Γραμμένο βγῆκαν οἱ θαυμάσιοι ζωσιμάτες», ἥ γενεὰ δηλ. τῶν Ζωσιμάδων.

Τοῦ Στεφανῆ Ζωσιμᾶ ἀποθανόντος πρὸ τοῦ 1734 δὲν ἀναφαίνονται ἀπόγονοι, τοῦ Ἰωάννου δμως Ζωσιμᾶ μνημονεύονται δὲ Παναγιώτης, δὲ πατὴρ τῶν ἀοιδίμων Ζωσιμάδων, ὁ Χρῖστος, ἥ Λάμπρως καὶ δὲ Ζαφείρης. Περὶ τοῦ Χρίστου διεσώθησαν τὰ ἔχῆς ἵστορικὰ στοιχεῖα: εἴχε σύζυγον δνομαζομένην Ἐλένην, ἐκ τῆς δποίας ἀπέκτησε 1) τὴν Ζωΐσαν ὑπανδρευθεῖσαν τὸν Γοῦδοκον, τούτων δὲ οἱ ἀπόγονοι ἀναφέρονται ὡς κάτοικοι Κερκύρας, 2) τὴν Σωσάναν Καδέλου ὑπανδρευθεῖσαν εἰς τὸ Μέτασοβον καὶ ἀκήσασιν ἀπεγόνους μὲ τὰ ἐπίθετα Καδέλος, Χάντος καὶ Θεοδοσίου, 3) Τὴν Βασιλικήν, ἥ δποία ὑποχονδριακὴ οὐτα ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας μετέβη εἰς τὴν Χρυσοβύτεα Μαλικασίου, ὅπου γενομένη καλογραῖα μετωνομάσθη εἰς Βηθλεὲμ καὶ διέμεινε καὶ οὐδὲν τὸν βίον της εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτοκού, 4) τὸν Ἰωάννην ἥ Γερμανόν, δποις φέρεται ὡς ἐμπόρος ἐν Ἰωαννίνοις καὶ ἐν τῇ Τριπόλιτσῃ κατά τοῦ ἔγγραφον 1797.

Περὶ τῆς Λαμπρινῆς γνωρίζομεν ἀπὸ τὰ ἔγγραφα τοῦ ἀρχείου ὅτι

είχε δύο θυγατέρας, τὴν Ἐλένην, ἡ ὁποία συνέζεύχθη τὸν Θεόδωρον Λέγκαρον, ὅστις δὲν ἀφῆκεν ἀπογόνους, ἀποθανὼν ἀκληρος, καὶ τὴν Βασιλικήν, τὴν συζευχθεῖσαν τὸν Σίνον, ἔμπορον Ἰωαννίτην, καὶ τούτων ἀπογόνους μὲν τὰ οἰκογενειακὰ ἐπίθετα, Σίνος, Γάτος, Οἰκονόμου, Ζάρκος, Τσαγκάρης, εὑρίσκουμεν ὡς κατοίκους Ἰωαννίνων.

Περὶ Ζαφείρη γνωρίζομεν μόνον ὅτι τῷ 1730 συναντᾶται ὡς ἔμπορος ἐν Ρωσσίᾳ.

Περὶ τοῦ Παναγιώτου¹⁾ Ζωσιμᾶ πατρὸς τῶν ἀοιδίμων εὐεργετῶν γνωρίζομεν τὰ ἔξι· Οἱ ἔμποροι οὗτοι, καθὼς προανειρέαμεν, δὲν εἶνε ιστορικῶς ὕβρις μηδένον ποῦ ἐγεννήθη. Οἱ ἐκ Γραμμένου ἵτρος; Ἀλ. Γούνιας εἰς τὸν βίον πρὶν Ζωσιμάδων (τόμ. Γ' σελ. 5) ἐκφράζεται μὲ πολὺν δισταγμὸν καὶ ἀμφιβολίαν διὰ τὸν δι Παναγιώτης Ζωσιμᾶς ἐγεννήθη εἰς τὸ χωρίον Γραμμένον γράφων «οὗτε ἴσως καὶ δι πατήρ των ἐγεννήθη ἐν Γραμμένῳ». Κατά τινας πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἡμεῖς ἔχομεν ἀπὸ τοὺς Ἰωαννίνοις κατ' εὐθεῖαν συγγενεῖς τῶν Ζωσιμάδων, παλαιοτέρους καὶ τοῦ Γούνια καὶ τοῦ Κουτσαλέξη (Παρασκευὴ Μπαλανίδου, Βασιλικὴ Φίλιον, Ἀγγελικὴ Φίλιον, ἀρχαιολόγου, καὶ τῶν ἀτογόνων τούτων), πρὸς δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐν Ἀθήναις συγγενεῖς τῶν Ζωσιμάδων, ἐκ τῆς οἰκογενείας Λαμπαδαρίου, οὐδεὶς ἐγνώριζε τι περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν Ζωσιμάδων ἐκ Γραμμένου (ἐπιστολὴ Σοφίας Ἀντωνιάδου, καθηγητρίας τῶν Ἑλληνικῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Leiden, (Ολλανδία), ἐνῷ ἡ το φυσικὸν ἡ Ἀλεξάνδρι Ζωσιμᾶ, διὰ πατήρ της εἶχε γεννηθῆ εἰ; τὸ Γραμμένο, νῦν μεταδόσῃ τοῦτο εἰς τὴν θυγατέρα τῆς Ἐλένην Μπαλάνου καὶ διὰ ταύτης εἰς τοὺς ἐγγόνους της Παρασκευὴν Σάββα καὶ Βασιλικὴν Φίλιον καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὰ τέκνα τοῦ Φίλιου, διε θὰ εἴχομεν τὴν βεβαιότητα ὃς εἰ παράδοισι, ἡ δοκοία ἀλλαχοῦ ἐγεννήθη, θὰ προήρχετο ἐκ προγματισμῆς; Τοῦτον αὐτὸν θὰ συνέβαινε καὶ μὲ τοὺς ἀπογόνους Λαμπαδαρίου, Ἀγγελικὴν Φίλιον τοῦ ἀρχαιολόγου καὶ λοιπούς. Δύναται λοιπὸν νὰ ὑποστηριχθῇ ὃς δι Παναγιώτης τουλάχιστον εἶχε γεννηθῆ ἐν Ἰωαννίνοις, πάντως διατος δχι ἐπὶ τῇ βάσει ιστορικῶν πηγῶν ἀδιαφιλονικήτων, εἰμὴ μόνον κατ' εἰκασίας. Ἐκεῖνο δύναται τὸ δοκοῖον εἶναι ιστορικῶς βεβαιωμένον καὶ δὲν ἐπιδέχεται οὐδεμίαν ἀμφισβήτησιν οὔτε ἐπιτρέπει ἀμφιβολίαν, εἶνε τὸ ὃτι ἐγεννήθησαν ἀπαντες οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ τῶν ἀειμνήστων Ζωσιμάδων ἐν Ἰωαννίνοις, τῇ πρωτευούσῃ τῆς Ἡπείρου,

1) Τὸν Παναγιώτην ἐν Ρωσσίᾳ, ὁσάκις ἀπαντᾶται εἰς ἔγγραφα Ρωσιστί, τὸν γράφουν ὡς Παῦλον, διότι δὲν εἶναι γνωστὸν ἐκεῖ τὸ δνομα Παναγιώτης. Ταῦτα κατὰ γειρόγραφα ἐκίσημα τοῦ ἀρχείου.

ἐκ πατρὸς ἐμπόρου ἐκ τῶν διαπρεπῶν καὶ ἐκ μητρὸς ἀριστοχράτιδος ἐκ τῆς μεγάλης καὶ εὐγενοῦς οἰκογενείας τοῦ Μιχαὴλ Τζουκαλᾶ καὶ τῆς ἀρχοντοπούλας Λαμπρινῆς Μοσπινιώτη. Τοῦτο βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἔξης: ἐν τῷ προλόγῳ τῆς διαθήκης τοῦ ἀριδίμου Νικολάου Ζωσιμᾶ ἐν τῷ ὅποιφ δ συντάξας ταύτην συγχρονός των κατὰ τὴν ὁμολογίαν του (Διαθήκης σελ. 8) γράφει «οἱ ἀδελφοί Ζωσιμάδαι ἐγεννήθησαν εἰς τὰ 'Ιωάννινα τῆς Ἡπείρου μεγαλόπολιν», δ ἕδιος δ ἀοίδιμος ἐν ἀρχῇ τῆς διαθήκης του γράφει «ἐν ἔτει σωτηρίω αωμα' (1841) Μαρτίου 18 ἐγὼ δ Νικόλαος Παύλου Ζωσιμᾶς ἐκ τῆς ἐν Ἡπείρῳ πρωτευούσης πόλεως τῶν 'Ιωαννίνων» καὶ εἰς τὸ τέλος (σελ. 54) ἐπαναλαμβάνει «οὐ ἐκ τῆς Ἡπείρου πόλεως 'Ιωαννίνων Νικόλαος Παύλου Ζωσιμᾶς βεβαιόνω». Ο ἐκ Γραμμένου ἀτρὸς Γούδας εἰς τὸν Γ'. τόμον τῶν βίων ἐν σελίδῃ 4 εἰς τὸ περὶ Ζωσιμάδων γράφει «Καὶ τὰ μὲν 'Ιωάννινα πιρήγαγον τοὺς Ζωσιμάδας, τὸ Γραμμένο τὸν Καπλάνη κ.λ.π.», ἐν σελίδῃ 5 τὰ ἔξης: «Οἱ δὲ Ζωσιμάδαι κατάγονται μέν, ὡς πασίγνωστόν τε καὶ ὑπ' αὐτῶν τούτων ἀείποτε μετά τινος εὐγενοῦς ὑψηλοφροσύνης ὁμολογούμενον, ἐκ τοῦ χωρίου Γραμμένου, ἀλλ' οὔτε οὗτοι ἐγεννήθησαν ἐν αὐτῷ, οὔτε ἵσως δ πατήρ των, οὔτε εἰνε γνωστὴ ἡ ἐποχή, καθ' ἣν οἱ πρόγονοί των μετώκησαν εἰς 'Ιωάννινα, ἔνθα βεβαίως ἐγεννήθησαν ἀλληλοδιαδόχως ἀπαντεῖς περὶ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ἐκατονταετηρίδος.

Ἐκ τοῦ προλόγου τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου (1806 Αὔγούστου 15) Ζώη Κωνσταντίνου Καπλάνη, δστις ἔχει ὡς ἔξης «οὐ μηδὲν οὐτος ἄξιος καὶ ἀμίμητος ἐν παραδείγματι ἀνὴρ ἐγεννήθη εἰς τὴν Γραικίαν τῷ 1736 ἔτει ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ τῆς Ἡπείρου, ἐγγὺς τῆς πόλεως 'Ιωαννίνων, εἰς χωρίον Γραμμένον, ἀπὸ εὐσεβεῖς γονεῖς δ πατήρ αὐτοῦ ὀνομάζετο Κωνσταντίνος, παρ' οὐ χειραγωγηθεὶς ἔμαθα τὰ ίερὰ γράμματα κ. τ. λ..... Τὰ θεάρεστα ἔργα ἐδιδάχθη αὐτὸς κατ' ἀρχὰς παρὰ τοῦ ḥηθέντος Εὐεργέτου Ιαύτοῦ Π. Χατζῆ Νίκου, δστις οὐχὶ μόνον διὰ παντὸς τοῦ βίου αὐτοῦ ἣν βιηθῶν μέρη τοῖς πτωχοῖς ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ζῶσιν ἔτι ὕν, πρῶτος τῶν Γραικῶν αὐτὸς κατετίθετο αἰώνιώς εἰς τὸ ἐν Μόσχᾳ Ἰμπερατορικὸν 'Ορφανοτροφεῖον διούθλια εἴκοσι πέντε χιλιάδες, ὥσαύτως δὲ καὶ εἰς τὸ ἐν Βιέννῃ τῆς Αύστριας Γαζοφυλάκιον (κοινῶς Μπάγον) ἰκανὴν ποσότητα χρημάτων ἔξι ἴδιας αὐτοῦ περιουσίας, ὃν κατ' ἔτος τόκον διωρίσατο πρὸς χρῆσιν διαφόρων θεαρέστων εὐποιιῶν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ πόλιν τῶν 'Ιωαννίνων. Δευτέρα χειραγωγία αὐτοῦ πρὸς ταῦτα τὰ σωτήρια ἔργα ἣν καὶ δ ἡδη ζῶν ἐν τῷ αὐτῷ Γραικικῷ Μοναστηρίῳ τοῦ 'Αγίου Νικολάου, ἔκπαλαι γνήσιος φίλος αὐτοῦ, συνώνυμος καὶ γείτων, Εὐγενὴς Γραικὸς Εὑπατρίδης 'Ιωαννίνων Ζώης Ζωσιμᾶς, δστις σὺν

τοῖς τρισὶν αὐταδέλφοις αὐτοῦ, Ἀναστασίῳ, Νικολάῳ καὶ Μιχαήλ, ὁμοθυμαδὸν πάντες, οὐχὶ μόνον τῇ ἐκδόσει τοῦ τύπου, δι' ἴδιας αὐτῶν δαπάνης ἀδρᾶς, μετὰ πολλῶν Ἑλληνικῶν, Ἐκκλησιαστικῶν καὶ μαθηματικῶν βιβλίων κατεπλούτισαν τὴν πατρίδα αὐτῶν διανέμοντες ταῦτα τοῖς πᾶσι δωρεάν, ἀλλὰ καὶ πολλὴν χρηματικὴν περιουσίαν κατέβαλον αἰωνίως εἰς τὸ ἐν Μόσχᾳ δῆθεν Ἰμπεριατορικὸν Ὁρφανοτροφεῖον πρὸς βάσιν καὶ ώφέλειαν τοῦ συστηθέντος πάρ' αὐτῶν ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι, πόλει τῶν Ἱωαννίνων, ίδίου καντιῶν σχολείου τῶν Ζωσιμάδων. Ὁ ἔρως τούτων τῶν διμιῆτων πατριωτῶν πρὸς τὴν πατρίδα αὐτῶν τόσον μέγιστος ἐστίν, διτεῦ ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ τοῦ νοός, προόδου τῶν ἡθῶν, τῶν συμπατριωτῶν αὐτῶν καὶ πάντων τῶν Γραικῶν, πόθῳ αὐτοὶ ὑλικῷ φέροντες ἔστους, ἀφιέρωσαν τῷ γένει αὐτῶν». Ἐν τῇ διαθήκῃ ταύτῃ ὁ ἀείμνηστος Καπλάνης δηλοῖ δτι «Ἐγὼ ὁ Ζώης Κωνσταντίνος Καπλάνης ἐξ Ἱωαννίνων ἐκ τῆς κώμης Γραμμένο, εὑρισκόμενος ἐν Μόσχᾳ κ. λ. π.».

Ἐντεῦθεν ἔξηγεῖται διατί ὁ Νικόλαος Ζωσιμᾶς ἀναφέρει τὸ Γραμμένο ἀπλῶς ὡς χωρίον (εἰς τὸ χωρίον Γραμμένο) ἐν τῇ διαθήκῃ μρθ. ΚΑ ἀναγράφων «νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν Θ. Λαμπαδάριον 30000 ὁρούβλια ὅμοια καὶ τὸ ὑποστατικόν, τὸ δποῖον ἔχομεν εἰς τὸ χωρίον Γραμμένο». εἰς δὲ τὸν ἀδελφὸν τούτου Ἱωάννην διατάσσει νὰ δοθῶσι «40000 ὁρούβλια καὶ τὸ πατρικόν μου δσπήτιον εἰς Ἱωάννινα», δὲν ἀφίνει δηλ. πατρικὸν δσπήτιον εἰς τὸ Γραμμένο ἀλλὰ τὸ κτῆμά των» ἐπίσης ἔξηγεῖται διατί φαίνεται φειδωλὸς εἰς τὴν διαθήκην του ἀφιερώνων 28, 57 μόνον ἀργυρᾶ ὁρούβλια καὶ παραγγέλλων νὰ δίδωνται κατ' ἔτος εἰς τὸ σχολεῖον Γραμμένου «ἐὰν εὑρίσκηται καὶ σώζηται ἡ συστηθῆ κοινὸν σχολεῖον ἵνα μανθάνουσιν οἱ παῖδες τὰ κοινὰ γράμματα», οὗτω δὲ φαίνεται δτι ὁ παρακολουθῶν μὲ ἀξιοθαύμαστον ἐνδιαφέρον τὴν ζωὴν τῶν Ἱωαννίνων μέχρι καὶ τῶν ἀσημάντων λεπτομερειῶν ἀγνοεῖ μὲν ὑπάρχῃ σχολεῖον εἰς τὸ Γραμμένο. Ὁ ἀοίδιμος ὅμως Καπλάνης, ὁ γεννηθεὶς εἰς τὸ Γραμμένο, λέγει καθαρὰ «τὸ χωρίον μου». δταν δὲ ὁρίζῃ ὡς μισθὸν τοῦ πρώτου διδασκάλου (γυμνασιάρχου) τῆς Καπλανείου σχολῆς του γρόσια δύο χιλιάδες κατ' ἔτος, διατάσσει «προσέτι νὰ δίδωνται ἀπαραιτήτως ἀνὰ ἑκατὸν πεντήκοντα γρόσια εἰς τέσσαρας μαθητὰς οὗτως ἐκ τοῦ χωρίου μου Γραμμένου». Δὲν εἶναι δὲ ἀδικαιολόγητος ὁ Ἀλέξιος Φύλιος γράφων τῷ 1867 πρὸς τὸν ἐν Μόσχᾳ κ. Σταμέρωφ «εἰς τὴν γεννήσασαν αὐτοὺς πατρίδα» (Ἱωάννινα) καὶ κατωτέρω «νὰ παρέξωσι τὴν ἐμπιστοσύνην των καὶ εἰς ἄλλους συμπολίτας».

Ἄλλὰ καὶ τὰ ἀναφερόμενα εἰς ἐπιστολὴν τοῦ Νεοφύτου Δούκα πρὸς τὸν Ἀναστάσιον Ζωσιμᾶν δημοσιευμένην τῷ 1820 ὡς πρόλογος

τῶν ἔκδιδομένων λόγων Δίωνος Χρυσοστόμου, καὶ διὰ τῆς δποίας ὁ ἔκδοτης τούτων προσπαθεῖ νὰ καταπείσῃ τὸν Ἀναστάσιον Ζωσιμᾶν, δπως συνενώσῃ τὰ δύο τότε ἐν Ἰωαννίνοις λειτουργοῦντα γυμνάσια, τὸ τῶν Μικαλιναίων καὶ τὸ τοῦ Κ. Καπλάνη, ἀποδεικνύοντα δτι καὶ ὁ Νεόφυτος ὁ Δούκας ἐγνώριζεν, δτι οἱ Ἀντάδελφοι Ζωσιμάδες ἐγεννήθησαν ἐν Ἰωαννίνοις γράφων ἐν σελίδι (28) καὶ τὰ ἔξῆς: «Καὶ λοιπὸν τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον κύριε Ἀναστάσιε, ὅπερ ἀποβλέπει ὁ λόγος, καὶ εἰς ὁ παραχαλεῖ τὴν σὴν τιμιότηταν ἐν τῇ κορυφῇ τῶν φιλτάτων σου αὐταδέλφων, τῶν διμοιφύχων καὶ μεγαλοφύχων ἀπὸ τοῦ Ἰσου καὶ οὗτοι ὅντων καὶ ἐσομένων, εἰς τὸ νὰ καταλάβῃς καὶ αὐτὴν τὴν τελευταίαν φροντίδα, νὰ τὸ φέρῃς εἰς ἔκβασιν τοῦ διοῖον βέβαιη θέλεις τὸ κατορθώσει εὐκόλως καὶ διὰ τὴν ἔμφυτον σου καὶ πρὸς τὰ τοιωτα προαιρεσιν, καὶ διὰ τὴν θείαν ἀνωθεν συνέργιαν ἐπειδὴ δὲν ἐπανσεν ὁ θεὸς ἔτι κηδόμενος καὶ παντὸς τοῦ γένους; ἀπλῶς, καὶ ὑδίᾳ μᾶλλον τῶν Ἰωαννίνων ἐξ ὧν ἀγέστησε μάλιστα καὶ τὸ δργανα τῆς ἀναγεννήσεως τῶν Ἑλλήνων, εὑρὼν σκεύη ἐκλεγῆς, εὑρὼν ἀνδρας ιπτὰ τὴν κιρδίαν αὐτῶν...» (ἐννοῶν τοὺς ἀδελφοὺς Ζωσιμάδας).

'Ἐκ τούτων ἔξηγεῖται ἐπίσης διατί, ἐνῷ κατὰ τὰ ἐγγραφα τοῦ ἀρχείου Φίλιου, δημιοσιευόμενα κατωτέρω, ὡς ἀπόγονοι τῶν Ζωσιμάδων μνημονεύονται κάτοικοι τῶν Ἰωαννίνων, Μετσόβου, Κερκύρας, Χρυσοβύτσης, Μαλακασίου καὶ Ἀθηνῶν, κατά τι δὲ προσηρτημένον σημείωμα εἰς χειρόγραφόν τι τοῦ 1858 ὑπῆρχον συγγενεῖς τῶν Ζωσιμάδων τότε εἰς Μόσχαν εἰς Βρόδι τῆς Αὐστρίας (Γαλλικία), εἰς Τεργέστην καὶ Ὁδησόν, οὐδεὶς ἐν τούτοις ἐμφανίζεται συγγενῆς τῶν ἀοιδίμων ἔστω καὶ ἀποτάτου βιθμοῦ ἐκ τοῦ χωρίου Γραμμένου, ὡς ἐν ἀρχῇ προανεφέραμεν, δτε συνέπησαν Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἔξακριβώῃ τίνες οἱ ἀγνωστοι συγγενεῖς τῷ Νικ. Ζωσιμῷ ὅπως διανεμηθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς διαθήκης (ἀρθρον ΛΗ) ποσὸν τῶν 1428, 55 ἀργυρῶν ρουβλίων καὶ ἐκλήθησαν παρ' αὐτῆς πάντες οἱ δυνάμενοι νὰ ἀποδείξωσι συγγένειάν τινα μὲ τοὺς ἀειμνήστους Ζωσιμάδας. Βεβαίως δὲν ἐπρόκειτο περὶ οιδαροῦ ποσοῦ, ἀλλ' ἡ τιμὴ νὰ ἐπιδείξουν τίτλους συγγενείας μὲ τοὺς μεγάλους εὐεργέτας καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀρχοντας τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων ἥλεκτοισεν.

'Αλλ' δτι ὑπῆρχε σύνδεσμός τις τῆς γενεᾶς τῶν Ζωσιμάδων πρὸς τὸ Γραμμένο δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία· δ σύνδεσμος δὲ οὗτος ἢ ὠφεύλετο εἰς τὴν καταγωγὴν προγόνων ἀπὸ τὸ Γραμμένο, ἢ εἰς τὴν ἐν αὐτῷ κτηματικήν των περιουσίαν, τὸ ὑποστατικόν των, ὅπως τὸ λέγει ὁ ἀοιδίμος Νικόλαος Ζωσιμᾶς εἰς τὴν διαθήκην του, ἢ καὶ εἰς ἀμφότερα.

Περὶ τοῦ ὑποστατικοῦ τούτου ὁ Λαμπαδάριος εἰς ἐπιστολὴν 21 Ἀπριλίου 1853 πρὸς τὴν Κοινότητα τῶν Ἰωαννίνων παραπονούμενος κατὰ τῶν ἐν Μόσχᾳ Γενικῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Ζωσιμᾶ γράφει «δὲν ἔστοχάσθηκαν νὰ ἔκτελέσουν καὶ τὴν ἔγτολὴν καὶ διάταξν τοῦ διαθέτον κατὰ γρᾶμμα ἵκανοποιοῦντες με διὰ τὸ ὑποστατικὸν τοῦ Γραμμένον, τὸ δποῖον ὃ μακαρίτης θεῖός μου μὲ ἀφάνει τὶς τὴν διαθήκην τοῦ ἀρθρ. 21 καὶ τὸ δποῖον ἔγεινε μιρὶ βασιλικὸν (ἐδημοσιεύθη) καὶ δὲν ἥμπορῶ νὰ τὸ λάβω». Ο αὐτὸς Λαμπαδάριος εἰς ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ἀλέξ. Φύλιον τῆς 4 Μαρτίου 1857 ἐξ Ἀθηνῶν γράφει «...Περὶ τῆς πολυθριλλῆτου ὑποθέσεως ὁ Κωνσταντίνος ἔγραψεν εἰς τὸν ἐδῶ ἀδελφόν του κύρ. Σωτηράκην ὅτι ἡ Κοινότης Ἰωαννίνων ἀπεφάσισε νὰ μὲ δώσῃ γρόγια 60 χιλιάδες πρὸς συμβιβασμὸν καὶ οὕτως νὰ γράψω τῷ κυρίῳ Λιάμπεη αὐτοῦ νὰ ἔνεργήσῃ τὰ δέοντα. Ἐγώ, φίλε μου, σήμερον γράψω καὶ τοῦ κυρίου Λιάμπεη καὶ τῷ κύρῳ Κωνσταντίνου περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως καὶ τοὺς λέγοι τὰ δέοντα, καὶ ὅτι συμφωνῶ καὶ ἔγὼ νὰ μὲ δοθεῖν γρόσια ἕκατὸν χιλιάδες πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ὑποστατικοῦ Γραμμένον καὶ τὰ λοιπά. Κατ' ἐπιστολὴν δὲ τοῦ ἴδιου, καὶ ταύτην πρὸς τὸν Ἀλέξ. Φύλιον, φαίνεται, ὅτι ὁ Θεοδόσιος Λαμπαδάριος ἀναβιβάζει τὴν ἀξίαν τοῦ ὑποπτατικοῦ εἰς 40.000 γρόσια τῇ ἐποχῇς ἔκείνις. Πάντα τὰ ἀνωτέρω δύναται τις νὰ θεωρῇσῃ ὡς ἐνδείξεις ὅτι τὸ ὑποστατικὸν ἦτο μπάστινα, κατὰ τὴν κοινὴν γλῶσσαν, διὶ τὴν τότε δὲ ἐποχὴν εἶχεν ὅχι εὐκαταφρόνητον ἀξίαν. Ἐκαλοῦντο δὲ τὰ χωράφια τοῦ ὑποστατικοῦ Ζωσιμάτιτα, δπως τὰ κιήματα Χατζῆ Δόκου εἰς Δραμεπιοὺς φέρουν τὸ ἐπίθετον Χατζηδοκάνιτα, καὶ ἄλλοι ἀπαντῶνται χωράφια μὲ τὸ ἐπίθετον τοῦ τσιφλικιούχου.

Περὶ τῆς πατρικῆς οἰκίας τῶν Ζωσιμάδων ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων κροκύπτουν τὰ ἔξη: Αὗτη εὑρίσκετο εἰς τὴν συνοικίαν Καμάρες μὲ ἀριθ. 389 ἐπὶ τῇ: ὅδιν «Καδῆ» ἀπέναντι χανίου Γκάβα γειτονεύουσα καὶ μὲ τὴν πιραϊκὴν πύλην ὅδὸν τῆς ἀγορᾶς εἶχε πυρποληθῆ κατὰ τὴν μεγάλην περιωδίαν τῆς πόλεως ἐπὶ Ἀλῆ Πασᾶ, εἰς τὸν τόπον εἶχε κτίσει ὁ Γεργοράσκος Παλάνος, βραδύτερον συνεπλήρωσε ὁ Θ. Λαμπαδάριος δαπάναις τοῦ N. Ζωσιμᾶ, διὰ διαθήκης περιῆλθεν εἰς τὸν Ἰωάννην Λαμπαδάριον ἀδελφὸν τοῦ Θεοδοσίου καὶ εἴτα εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ τελευταίου. Ἐπ' αὐτῆς ἐπετρόπευε ὁ Ἀλέξιος Φύλιος, δστις τὴν ἐνοικίαζε καὶ ἐπλήρωνε τὸν φόρον οἰκοδομῶν. Ἀπόδειξις ἔντυπος τουρκικὴ φέρει ὀπισθόδραφον σημείωσιν ἰδιόχειρον τοῦ Ἀλεξίου Φύλιου ἔχουσαν οὕτως: «διὰ τὸ σπῆται τὸ ζωσιμάτικον διὰ χρόνια δύο ἐδόσαμεν 93 Γρ. 1863 Ἰούλιος». Ο ἀριθμὸς καὶ τὰ ἀναφερόμενα ἀνωτέρω γνωρίσματα τῆς οἰκίας, ἐν οἷς καὶ ἡ τουρκικὴ ἀπόδειξις πληρωμῆς, καθοδηγοῦν εἰς τὸ Κτηματολόγιον

τῆς Γεν. Διοικήσεως εἰς σελ. 508 ὥπ' αὐξοντα ἀριθ. 3174 εἰς τὴν οἰκίαν κληρονόμων Ἀντωνίου Πυρσινέλα. Τὸ συμβόλαιον Φύλιου καὶ Πυρσινέλα 1869... καὶ ἡ ἐπιστολὴ Κ. Λαμπαδαρίου, δι' ἣς δηλοῦται ὅτι ἔλαβον τὰ χρήματα ἐκ τῆς πωλήσεως τῆς πατρικῆς των οἰκίας, ἐπισφραγίζουν ἀνενδοιάστως τὴν ταυτότητα τῆς οἰκίας τῆς πατρικῆς τῶν Ζωσιμάδων πρὸς τὴν ὑπὸ τὴν οημερινὴν κατοχὴν Β. Πυρσινέλα.

Αὕτη λοιπὸν εἶναι ἡ οἰκία, διὰ τὴν ὃποιαν δὲ μὲν Ζωσιμᾶς πάντοτε γράφει «ὅ πατρικός μου οἶκος», οἵ δὲ ἐν Ἰωαννίνοις ἐπίτροποί του καὶ ἡ Κοινότης τὴν ἀναφέρουν μὲ τὰ κοσμητικὰ ἐπίθετα «ἡ πανευγενικὴ οἰκία τῶν Ζωσιμάδων», «τὸ σπίτι τῆς Ζωσιμαίας Ἀδελφότητος», «ἡ πατρῷα οἰκία τῶν Ζωσιμάδων» κτλ. Δὲν θὰ εἶχον δὲ τὸν τόπον των τὰ ἐπίθετα ταῦτα, ἀν ἐπρόκειτο ἀπλῶς περὶ οἰκίας, ἀγορασθείσης ἡ κτισθεῖσης ὑπὸ τοῦ πατρός, πυρποληθείσης δὲ κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ Ἀλῆ πυρκαϊάν καὶ μεταβληθείσης εἰς ἐρείπια, ἀν τὰ τέκνα δὲν ἐγεννῶντο ἐν αὐτῇ. Θὰ ἡτο τότε φυσικῶτερον νὰ ἀνεφέρετο ὁ πατρικὸς οἶκος τοῦ Γραμμένου καὶ οὐχὶ τὸ ὑποστατικόν.

Τὴν σειρὰν καθ' ἣν ἐγεννήθησαν οἱ ἀοίδιμοι, ὁ ἴδιος ὁ Νικόλαος εἰς τὴν πρὸς τοὺς ἐν Ἰωαννίνοις ἐπιτρόπους του ἐπιστολὴν τῆς 20 Ἰουνίου 1841 ('Ηπειρωτ. Χρονικὰ Τεῦχος Α' ἔτος 7 σελ. 35 Γ) δρᾶει ὡς ἔξῆς: «Ἀλεξάνδρας, Ἰωάννου, Ἀναστασίου, Ζωΐτσας, Νικολάου, Θεοδοσίου, Ζώη, Μιχαήλ, Ἀγγελικῆς» εἰς τὸν κατάλογον, τὸν ὃποῖον ἴδιοχειρῶς συνέταξε διὰ νὰ μνημονεύωνται τὰ δνόματά των κατὰ τὰς θείας λειτουργίας. Πρόδηλον δ' ὅτι ἀπέβλεψε κατὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ σημειώματος τούτου εἰς τὴν τάξιν, καθ' ἣν ἐγεννήθησαν, δεδομένου ὅτι ζῶν αὐτὸς προτάσσει ἔαντὸν τεσσάρων ἀδελφῶν του ἀποθανόντων πρὸ πολλοῦ. 'Ἐκ περισσοῦ προσθέτω ἐνταῦθα καὶ ἀντίγραφον ἀπόσπασμα ἴδιοχειρού ἐπιστολῆς τῆς Βασιλικῆς Φύλιου πρὸς τὸν ἐν Μόσχᾳ θεῖόν της Ἰωάννην Κωνσταντίνου Λαμπαδάριον ἔχον οὕτως «ὅ μακαρίτης (ὁ Νικόλαος) ἡθέλησε νὰ φυλάξῃ τὴν τάξιν μόνον εἰς τὰ μνημόσυνα τῶν γονέων μας καὶ μᾶς ὑπεχρέωσε μεγάλως ἐπειδὴ καὶ τὴν βάβω μας (τὴν Ἀλεξάνδρα Χατζῆ-Δόκου) τὴν ἔβαλεν εἰς τὸν τόπον ὃπου τῆς ἐπρεπε». . . «καὶ ἔγραψε καὶ τὰ δνόματα τῆς οἰκογενείας μας μὲ τὸ χέρι του εἰς τὸν ἀκόλουθον τρόπον-Παναγιώτου Μαργαρίτας, τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα του, ἔπειτα Κυριάκου καὶ Ἀλεξάνδρας, τὸν πάπον καὶ βάβω μας, καὶ ἀκολούθως Ἰωάννην, Ἀναστάσιον καὶ λοιποὺς κατὰ τὴν τάξιν καθὼς ἐγεννήθησαν....». 'Άλλὰ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Γ. Τζουκαλᾶ συνταχθὲν καὶ δημοσιευόμενον κατωτέρῳ σημείωμα τὴν αὐτὴν σειρὰν ἀκόλουθεῖ, κατὰ τὴν δποίαν καὶ ἐγεννήθησαν. 'Απὸ ἀπόσπασμα τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς τῆς Βα-

σιλικῆς Ἀλεξίου Φίλιου δυνάμεθα νὰ προσεγγίσωμεν πολὺ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου τῆς γεννήσεως ἐνὸς ἑκάστου τῶν αὐταδέλφων Ζωσιμάδων καὶ ἐπὶ πόσον ἔκποστος ἔξ αὐτῶν ἔζησε, ἔχοντες ὑπὸ δύψει συγχρόνως ἀκριβεστέρας πως χρονολογίας τοῦ θανάτου ἑκάστου ἔξ αὐτῶν ἐξ ἐπισήμων ἔγγραφων. Οὗτο ἡ πληροφορία τῆς ἐπιστολῆς Β. Φίλιου «ὁ Μιχαὴλ ἀπέθανεν εἰς τὰ 1809 καὶ ἡ μακαρίτισσα μητέρα μας (Ἐλένη Παλανίδου) ὑπανδρεύθη εἰς τοὺς 1805, ἔζοῦσεν μάλιστα καὶ βάθω μας, ἡ δποῖα ἀπέθανεν 60 ἔτῶν εἰς τοὺς 1827. Πῶς λοιπὸν λέγετε δτι ἡτον ἀνύπανδρος ἡ μητέρα μας; τοῦτο ἀν δὲν τὸ ἐνθυμεῖσθε, φροντίσατε νὰ τὸ ἔξετάσητε καὶ θέλετε ἵδη δτι ἔχετε μέγα λάθος».

Κατ' ἐπίσημον Ρωσικὸν ἔγγραφον, τὸ δποῖον δημοσιεύεται κατωτέρω ἐν μεταφράσει, ὁ μὲν Θεοδόσιος ἀπέθανεν τὰ 1793 ὁ δὲ Νικόλαος εἰς τὰ 1842. Προκύπτει λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω δτι ἡ μὲν Ἀλεξάνδρα, τὸ πρώτον παιδὶ τοῦ Παναγιώτου Ζωσιμᾶ, ἐγεννήθη κατὰ τὰ τὸ 1758, δὲ Ζώης κατὰ τὸ 1762. Ἐχοντες δὲ οὗτοι τὴν ἥλικίαν τοῦ πρώτου καὶ τοῦ ἔβδομου υἱοῦ τοῦ Παναγιώτου Ζωσιμᾶ δυνάμεθα νὰ προσεγγίσωμεν πολὺ εἰς τὴν πραγματικότητα, ἀν δεχθῶμεν δτι ἐγεννήθησαν κατὰ τὰς ἔτης χρονολογίας: ὁ Ἰωάννης περὶ τὸ 1752, ὁ Ἀναστάσιος περὶ τὰ 1754 ἡ Ζωΐτσα περὶ τὰ 1756, ὁ Νικόλαος κατὰ τὸ 1758, ὁ Θεοδόσιος κατὰ τὸ 1760, ὁ Ζώης κατὰ τὸ 1764 καὶ ἡ Ἀγγελικὴ περὶ τὰ 1766.

"Ἄν συνδυάσῃ τις τὰ προηγούμενα πρὸς τὸ ἔτος 1793, καθ' ὃ οἱ ἀοιδιμοι ἔλλον δριστικὴν τὴν ἀπόφασιν νὰ μείνουν ἄγαμοι καὶ νὰ ἀφιερωθοῦν εἰς τὴν ἔξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς πατρίδος των καὶ τοῦ Ἐθνους ἐν γένει, θὰ ἔχῃ καταπληκτικὸν συμπέρασμα, τὸ μοναδικὸν ἴσως εἰς τὴν παγκόσμιον ἴστορίαν, δτι πέντε Ἰωαννίται, ἀνδρες μυριόπλουτοι καὶ ὑγιέστατοι εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἥλικίας των, 35 ἔτῶν ὁ μεγαλύτερος καὶ 29 ὁ μικρότερος, ἔφθασαν ἐκ συμφώνου εἰς ὕψος ἀλτρουΐσμοῦ δυσπρόσιτον.

'Επισυνάπτονται δύο γενεαλογικὰ δένδρα τῆς οἰκογενείας τῶν Ζωσιμᾶ διαφωτίζοντα ἐπαρκῶς τὰ τῶν συγγενικῶν δεσμῶν μέχρι καὶ τοῦ δημόσιου βαθμοῦ τῶν ἀπογόνων πρὸς τοὺς ἀοιδίμους. 'Ἐκ τῶν πινάκων τούτων ὁ μὲν πρῶτος εἶναι ἀκριβὲς ἀντίγραφον περισωθέντος τοιούτου κεκυρωμένου διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Ἀλεξίου Φίλιου ὑπὸ χρονολογίαν 1853 καὶ προσυπογεγραμμένου ὑπὸ τεσσάρων ἔτι ἔγκριτων Ἰωαννιτῶν. 'Ἐν αὐτῷ ἐγίνοντο καὶ συμπληρώσεις ἐπὶ τῇ βάσει ἔγγραφων, διακρινόμεναι δὲ διὰ γραμμῶν ἐκ στίξεων, ὁ δεύτερος δὲ πίνακες ἔχει καταρτισθῆ ἐπὶ τῇ βάσει χειρογράφων ἐπισήμων ἡ καὶ σημειωμάτων ἰδιοχείρων τοῦ Ἀλεξίου Φίλιου ἡ τῆς συζύγου του Βασιλικῆς, θυγατρὸς Γερηγοράσκου

Παλανίδου. Ἐκ τῶν πινάκων τούτων φαίνεται ὅτι οἱ μὲν ἐκ τῶν ἀδελφῶν των συγγενεῖς; (^{ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΣΑΓΚΟΥΝΗ ΑΙΓΑΙΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ} Ἀλεξάνδρας, Ἀγγελικῆς καὶ Ζωΐτης) ἐμφανίζονται ὡς κάτοικοι γνωστοὶ Ἰωαννίνων, Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἔξωτερικοῦ οἱ ἐκ τῆς μητρός των δὲ συγγενεῖς καὶ ἐκ τῆς οἰκογενείας Τζουκαλᾶ φέρονται ὡς κάτοικοι Ἰωαννίνων, Ἀθηνῶν, Κοντόλεως καὶ Ρωσσίας ἢ τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐν γένει. *Ο Ιωάννης Γεώργ. Σὺνος ὡς κάτοικος Κοντόλεως καὶ συνδομητὴς εἰς τὸ βιβλίον «Κλεομένης τοῦ Αὐγούστου Λαφονταίνου» ἐν ἑλληνικῇ μεταφρασθεῖς ὑπὸ Ἰωάννου Ἐλαιώνος καὶ ἐκδοθὲν ἐν Βιένῃ τῷ 1817. Περὶ τοῦ Δέγγαρη μὴ ἔχοντος ἀπογόνους μόνον μία σημείωσις εἰς τὸ β.βλίον τῆς λιπής ζώσεως τῶν Ἐπιτρόπων Φίλιου καὶ Λαμπαδιών ακαντά ἔχουσαν τοῦτον «τῆς ψυχοπαίδας τοῦ Θεοδώρου Λέγγαρη γρόσ. 40». Οἱ δὲ ἐκ τοῦ θαίου των Χρίστου συγγενεῖς τῶν ἀσιδίμων φέρονται ὡς κάτοικοι Μετρούδων, Χρυσοβίτης, Κερκύρας.*

**ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ,
ΤΩΝ ΑΓΑΘΟΕΡΓΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ
ΤΩΝ ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ Ν. ΖΩΣΙΜΑ.**

Ἄρθρον Α') Ο Χατζῆ Παναγιώτης Ζωσιμᾶς, ὃχι Παῦλος δποῦ τὸν γράψει ἡ διαθήκη, αὔτὸς ἀπέλτησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας ἐννέα ἀριθ. 9.

α') θυγάτηρ Ἀλεξάνδρα καὶ ἐνυιφεύθη τὸν Χ. Δόκον.

β') υἱὸς Ἰωάννης δοτὶς ἀπέθανεν ἐτῶν 19.

γ') υἱὸς Ἀναστάσιος, ἀπέθανε τὸ ἔτος 819 πρὸς 20 ἀρίνωντας καὶ διαθήκην εἰς τὴν πλεύτη του, καὶ ἴδιοκτησίαν του ἀπὸ ὁσύβλια ἀσυγνάτιες τριαντάσεις χιλιάδες ἀριθ. 300.000. Εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ ρητῶς εἰς τὴν διαθήκην του ἐπαρακαλοῦσε τιὺς μείναντας ἀδελφοὺς νὰ τὰ διανείμουν ὡς εἰς τὴν διαθήκην ἀποηνε εἰς τὸν κάθε συγγενῆ τῷ υἱῶν καὶ θυγατέρων, εἰς τὰς ἀδελφίες του καὶ πρώτας ἔξαδέλφιας του καὶ ἔξαδέλφια του πρῶτα. Καὶ ἂν τὸ ποσὸν αὐτὸ τῶν 300.000 ἀσυγνάτιουν δὲν φθάσουν εἰς τοὺς συγγενεῖς ἡ παρακάλεσίς του ἥτον εἰς τοὺς μείναντας ἀδελφοὺς διὰ νὰ ἐκπληρώσουν ἀναλόγως ἀπὸ τὰ μείναντα. Τότε δὲ κατὰ τὸ ἔτος τῶν 820 Μαΐου 9 ἐστειλεν ἡ ἀδελφότης τὴν εἰδησιν αὐτὴν πρὸς τοὺς ἐδῶ συγγενεῖς, λέγοντας οὕτως ὅτι τὰ ἀνιστέρω χρήματα ἐκρίναμεν εὔλογον δποῦ νὰ μείνουν εἰς ἡμᾶς εἰς ἀσφάλειάν σας καὶ μένομεν φροντισταὶ διὰ τὰ κατ' ἔτος ἔξοδά σας καὶ οὕτως ἀκολουθοῦσαν εἰς τὸ νὰ ἐμβάζουν τὰ κατ' ἔτος ἔξοδά των, πλὴν ἡ πτῶσις τοῦ Ἀλῆ πασᾶ καὶ ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλλάδος ἔκαμον εἰς τοὺς συγγενεῖς νὰ καταφεύγουν ἀπὸ χωρίον εἰς χωρίον ἐκ τῆς ἀνωμαλίας τῶν Ἀρβανιτῶν καὶ οὕτως εἰς χρό-

νους πολλούς, ἔχαθη ἡ ἀλληλογραφία καὶ τέλος ὡς ἐπληροφορήθημεν βε-
βαίως δτι δ Νικόλαος Ζωσιμᾶς τὴν ἔκαψεν αὐτῆν.

δ') θυγάτηρ ἡ Ζωήτις ἡ δποία ἀπέθανε ἄκληρος.¹

ε') δ Νικόλαος.

ζ') δ Θεοδόσιος.

η') δ Ζώης.

η') δ Μιχαήλ.

θ') ἡ Ἀγγελική.

"Αρθρον Β') Όδιοι οἱ πέντε ἀδεφοὶ (ἔλειδὴ ὁ Ἰωάννης ἀπέθανε
μικρὸς) ἀπειριστικαν διὰ νὰ φωτίσουν τὸ Γένος μας καὶ ἀνεδέχθησαν τὸ
βάρος τῆς σχολῆς τοῦ Γκιόνημα καὶ διετηροῦσαν μὲ ἔξιδά των κάμνον-
τες καὶ ἄλλα πλῆθος ἀγαθοεργήματα, τὰ δποῖα ἐδιανέμοντο κατ' ἔτος ἀπὸ
τὴν πατερῶν οἰκίαν των μέσον τῶν συγγενῶν των δηλ. ἀδελφῶν καὶ γαμ-
βρῶν των (οἵτινες ἔφερον πρόσωπον τῆς Ζωσιμαίας Ἀδελφότητος) καὶ
ποτὲ δὲν ἐτολμοῦσεν ἡ Πατρὶς νὰ ἀντιτείνῃ πρὸς τοὺς συγγενεῖς μῆτε
τὸν παραμικρὸν λόγον εἰ μὴ ἵκεσίως ἐξητοῦσε, ἢ ὁ ἀρχιεψεὺς ἢ προύχων
ἢ δποιασδήποτε τάξεως ἀνθρωπος καὶ μν ἥτον ἀπὸ ἵκεσίαν ἐφιλοδω-
ροῦντο διὰ κατὰ συγγενικὸν μέρος των καὶ τὰ λπ. καὶ τὰ λπ.

"Αρθρον Γ') Ἀπὸ τὸ ἔτος τῶν 792 οἱ πέντε αὐτοὶ ἀδελφοὶ ἐκα-
τάθεσαν ἐκ συμφώνου δλοι εἰς τὸ δρφανοτροφεῖον τῆς Μόσχας, ὡς ἡ
διαθήκη των διελάμβανε ὁσίοντα δισυγγάτζιες 280.000 καὶ τὸ πολιτικὸν
δικαιοτήτιον τῆς Μόσχας τὸ ἐγνώριζε, ὡς Ἰδιαιτέρα ἀντιγραφὴ δποῦ σᾶς
ὑποκλείεται.

"Αρθρον Δ') Λοιπὸν τὰ ὡς ἀνωτέρω ὁσύβλ. ἀσυγγάτζιες τὰ ἔδιό-
ριζαν ἀναλόγως εἰς καταστήματα δηλ. εἰς τὸ σχολεῖον εἰς ὑπανδρείας κο-
ρυφοίδων, εἰς Νοσοκομεῖον καὶ λοιπὰ ἀγαθοεργήματα, καὶ οἱ τόκοι αν-
τῶν νὰ ἐμβαίνουν κατ' ἔτος εἰς τὴν πατρίδα των.

"Αρθρον Ε') Ὁ Θεοδόσιος ἀπέθανεν ἀδιάθετος εἰς τὸ ἔτος 763.

"Αρθρον Ζ') δ δὲ Μιχαὴλ ἀπέθανεν εἰς τὸ ἔτος 808 καὶ 9 ἀδιάθε-
τος οἱ δὲ ἀδελφαίς των ἀπεβίωσαν κατὰ τὸ ἔτος ἡ μία 807 ἡ δὲ εἰς τὸ
8 καὶ ἡ Χαϊδόκοβα εἰς τὸ 11, δ δὲ μακαρίτης Κωνσταντῖς Παππαθανά-
σιος Λαμπεδάρης γαμβρός των κατὰ τὸ ἔτος τῶν 815 καὶ ἀνήλικα δντα
τὰ τίκνα του, ἔκαμε χρεία διὰ νὰ διερισθῇ ὁ κνρ Στιύρος Ἰωάννου²
ἐπίτροπός των.

1) Διὰ τοῦ ἄκληρος ἐννοεῖ ὅτι δὲν ἀφῆκεν ἀπογόνους, διότι δ μοναχογυιός της εἴ-
χεν ἀποδάνει πρὸ πολλοῦ.

2) Ὁ πατὴρ τοῦ διοικητοῦ τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὁ ἐπικαλούμενος-
καὶ Τσαπαλάμος.